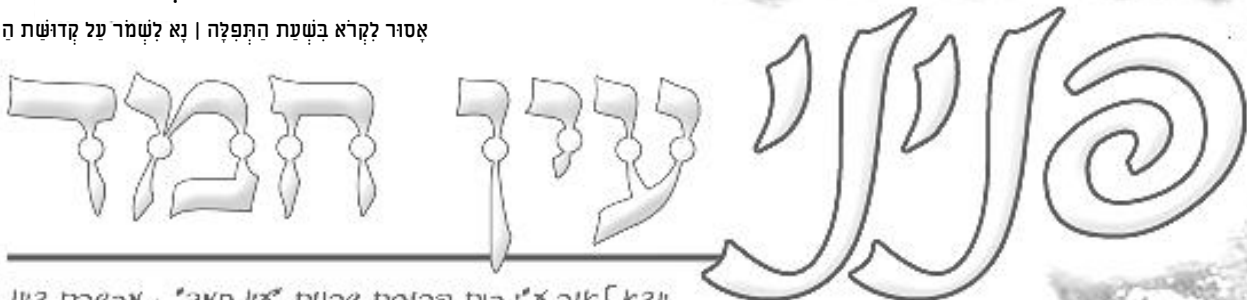

פְּרֻשֵׁת דְּבָרִים | תשע"ח

אָסוּר לְקַרְא בְּשֵׁעַת הַתְּפִלָּה | נָא לְשׁוּמְרֵי עַל קְדוּשַׁת הַגְּלִיּוֹן

יוצא לאור 8" בית הכנסת שכולנת עין חמד - אגודת ציון

לרפואת כל חולי ע"י ובכללם ציון בן צ'חלה ולרפואת והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב

פְּרֻשֵׁת דְּבָרִים - בְּהִילוֹת יֶצֶר הָרַע

"וּתְקַרְבוּ אֵלַי כְּלֶכֶם" (דברים א, כב)

הרע יושב בין שני מפתחי הלב, כדברי הגמרא (ברכות סא.) וממקומו הוא איננו שולט רק על עשיית העבירות, אלא ישיבתו בין שני מפתחי הלב מקנה לו גם יכולת השפעה ושכנוע לגבי קיום מצוות!

כלומר, יושב היצר הרע ובודק, מהו המעשה 'המשתלם' ביותר עבורו באותו רגע ומפעיל את כל כוחו, על מנת שהאדם יוציא אותו לפועל!

באחד הימים הגיע רבי חיים מוולוז'ין לרבו הגאון מוויילנא וסיפר לו כי ברצונו להקים ישיבה. אולם להפתעתו הרבה, בשמוע הגאון את הרעיון, הוא שלל אותו מכל וכל.

שנים מאוחר יותר, שוב עלתה אותה הצעה, והנה הפעם כאשר הציג רבי חיים מוולוז'ין את העניין לפני הגאון, הוא השיב לו בחיוב.

תמה רבי חיים לפני רבו: "מדוע בפעם הקודמת הרעיון נדחה וכעת נענה בחיוב?". השיבו, "בפעם הקודמת הבחנתי שהנך נלהב יתר על המידה, ובשל כך חששתי שמא העניין כולו אינו נובע מצד הקדושה".

"צא ולמד", אומר רבי אלחנן וסרמן הי"ד, "עד היכן מגיעה הזהירות מפני אותה בהילות, שאפילו רבי חיים מוולוז'ין בגדלותו צריך לחשוש שמא אין זה מגיע מן הצד הנכון!".

כאשר הבחין משה רבינו בעם ישראל המתאסף סביבו בבהילות של דחיפות ילדים על פני הזקנים, והזקנים לעומת הראשים- ידע הוא אל נכון כי המעשה שאותו הם עושים כעת, איננו מגיע מן הצד הנכון.

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א

רב ק"ק עין חמד' וחבר רבנות מבשרת ציון

פירש רש"י- "בערבוביא- ילדים דוחפין את הזקנים וזקנים דוחפין את הראשים".

בדברי תוכחתו של משה רבינו אל עם ישראל הוא מונה בין השאר את העובדה שבקשתם לשליחת המרגלים לארץ נעשתה באופן של "וּתְקַרְבוּ אֵלַי כְּלֶכֶם" (דברים א,כב), שפירושו: בבהילות שיצרה ערבוביה.

מהי משמעותה של אותה ערבוביה?

מפעם לפעם חש האדם בדחף עז וברצון בוער לקיים מצווה כלשהי. ברם, עליו לדעת שלא תמיד מקורה של תחושה זו הוא ביצר הטוב. אלא ייתכן שזהו דווקא היצר הרע, המנסה להכשילו ולהחטיאו במסווה של קיום 'מצווה' כלשהי. שתסיח את דעתו מן העיקר או שתגרום לו לעבור עבירה אחרת מבלי שְׁיִשֵּׂים לָב.

לא קל להבחין ולזהות את המקור של אותו רצון, לפעמים מוצא אדם את עצמו מתחבט ומתלהט: "האם זה היצר הטוב, או שמא חלילה, מדובר ביצר הרע, המנסה להכשילו?".

ה'סבא מקלם' אומר, שאחת מן הדרכים להבחין בין דחף הנובע מכוחו של יצר הטוב, לבין כזה המגיע מן הרע, היא הבדיקה אם הרצון הגיע במהירות ובבהילה ללא כל מחשבה, או לחלופין, מתוך מחשבה, במתינות ובשיקול דעת הגיוני, כשבהילות, רוח קדחתנות וחיפזון מעידים כי המקור של אותו רצון הוא ביצר הרע.

נמצא אפוא, שערבוביה זו, שבה עמדו בני ישראל לפני משה, היא הוכחה בדוקה ונחרצת לכך שהעניין כולו מגיע מצד היצר הרע ולא מצד הקדושה.

מבאר הגאון רבי אלחנן וסרמן הי"ד, שהיצר

העלון מוקדש להצלחת

יצחק אריאל בן טובה שמואל אימן בן אסתר זרי מאיר ישראל בן רחל ברכה- ליאור יהושע סומך וב"ב יהודה אריה בן רחל ברכה רונן אברהם וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה נעם יצחק בן רחל ברכה דוד בן נלי רחל יוסף ליאור בן דליה אפרת הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן ננסה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן בן אסתר רחמיאל בת ימנה נינט סיון בת אסתר יוסף בן רחמה אילן בן ג'וליאט דוד עומרי בן יהודית מאיר בן שרית ואליהו מטיה עדן אסתר בת שולמית יפית בת ג'ינה שירי ימנה בת שולמית שמעון בן שולמית אנאל חביבה בת שולמית אורן בן נעמי שושנה שירה בת סילביה מיטל בת שושנה

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו זרי בן ימנה אילנה בת רחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית נונה בת משה טוב משה מנחם בן רחל דניאל בן זרה ואושרית בת שושנה דגנית בת שושנה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרחה- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי דליה אפרת בת נעמה סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחימה אורן בן אסתר דינה בת מזל יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בת תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כיריה יהודה אריה בן רחל ברכה טובה בת אורה יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה מישא אסתר בת זוהרה שאול בן סילביה עינת בת רחל ברכה בנימין בן יקוט רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה רונית בת סבריה קסנש בת דגטו יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה זהבה בת שושנה רייזל

ט' באב תשע"ח		21/07/2017	
פרשת דברים			
הפטרה: "חזון ישעיהו"- ישעיה א'			
כניסה	יציאה	ה"ת	י"ב
19:09	20:20	21:14	
19:27	20:18	21:11	ת"א
19:29	20:21	21:15	חגיגה
19:26	20:18	21:11	ב"ש

זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאליהו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי רפואה שלמה לאיידה חיה בת אסתר ויליד אלחנן רפאל בן אריס ויליד אורי חיים בן שלי

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה לעלון מוקדש לרפואה שלמה לנוריאל בן אסתר

שואל ומשיב בהלכה – תשעה באב דחוי

ההלכות מוקדשות לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

מהן הלכות תשעה באב שחל בשבת ונדחה ליום ראשון?

שאלה:

תשובה:

להלן סיכום ההלכה מפי ר' אליהו חיים פנחס, רבנות מקומית מבשרת ציון:

- מאחר שתשעה באב חל בשבת, והצום נדחה ליום ראשון, לכן אנו מתחילים לצום מיד עם צאת השבת.
- מותר לאכול ולשתות בשבת כסעודת שלמה בשעתו, אפילו אם כוונתו כדי להקל מעליו את הצום. אלא שלא יאמר: "נאכל ונשתה, כדי שיהיה לנו כוח לצום". (ואם שותה מים כדי שיהיה לו כח לצום ואינו צמא, אין לו לברך על שתיה זו)
- בסעודה שלישית מותר לאכול בשר ולשתות יין כרגיל, ואין לו להימנע מכל מאכלים ערבים וכן שרים שירי שבת כבכל שבת.
- בסעודה שלישית יברך את ברכת המזון לפני השקיעה.
- אסור להחליף את בגדי השבת לפני צאת הכוכבים וטוב שיאמר לפני כן 'ברוך המבדיל בין קודש לחול'.
- נוהגים לאחר את תפילת ערבית כדי שהציבור יוכל להתארגן בבית ולבוא לבית-הכנסת בבגדי חול ומנעלי גומי.
- אחר תפילת העמידה לפני קריאת 'איכה' מדליקים נר ומברך החזן 'בורא מאורי האש' ומכוון להוציא את כולם ידי חובה.

סדר הפרשות

רבי חיים, אחיו של המהר"ל מפראג, בספרו "ספר החיים", דורש את שמות הפרשיות של ספר דברים כדברי מוסר לאדם שיפקח את עיניו ויזכור כי לאחר אריכות ימים ושנים צריך לתת דין וחשבון על כל מעשיו: אלה **הדברים** שאני מדבר, כך פונה משה אל עם ישראל. **ואתחנן** - אני מתחנן שתקשיבו, **עקב** - מכיוון שראה את המצב: הרי יש **שופטים** בארץ (רוצה לומר, כשם שיש דין בעולם הזה, כך בעולם הבא יש דין ויש דיין, כלומר יש שטר ועונש על כל מעשה שאדם עושה בעולמו זה), ועתה **כי תצא** מהעולם וכי **תבוא** אל העולם הבא, תצטרך לשלם על מעשיך. לכן אתם **ניצבים** היום, אבל למחר **וילך**, אל תשכחו שיום יבוא ותלכו לעולם הבא, ואז אני מבקש **האזינו** לדברי, ותבוא עליכם **וזאת הברכה**...

הפיכת תוכחות לברכות

כידוע בספר דברים, ישנן תוכחות רבות ודברי כיבושין, שכן משה רבינו רעיא מהימנא ביקש לפני פטירתו להוכיח את עם ישראל. ואומרים חז"ל, שאם האדם מקיים את תרי"ג המצוות שבתורה, זוכה הוא שכל הקללות נהפכות לו לברכות. מביא זאת הרב חיים מיכאל דב ויסמנדל זצ"ל בספרו "תורת חמד", ומצביע על רמז נפלא לכך בפסוקים: אם מונים שש מאות ושלוש-עשרה אותיות החל מהאות 'ב' שב"אלה הדברים", מגיעים לאות 'ל'. לאחר ספירה נוספת של עוד שש מאות ושלוש-עשרה אותיות מגיעים לאות 'כ', ובדילוג נוסף של שש מאות ושלוש-עשרה אותיות מקבלת האות 'ה'. הרי שאם נצרף את ארבע האותיות נקבל: **ברכה!**

כחו של דיבור

עד כמה גדולה כוחה של מחמאה סיפר משגיח באחת הישיבות: באמצע הסדר ירדתי לחדר האוכל, ואני רואה בחור שיושב וכותב. הבחור אמנם בחור כשרוני, אך צריך דרבון רב ללימוד, ולכן הייתי בטוח שמכין הצגה לפורים ולא כותב דברי תורה. שאלתי אותו, מה אתה כותב כאן באמצע הסדר, והבחור משיב בביטחון: "אני מסכם את השיעור, ששמעתי הבוקר", המשגיח שלא האמין, לקח את המחברת לידו, וראה שאכן הבחור כותב את השיעור, **המשגיח לא יכול היה להתאפק והעניק לבחור נשיקה במצחו.**

כאן הבחור פרץ בבכי, ואי אפשר היה לעוצרו, המשגיח שאל אותו: "מדוע אתה בוכה? בסך הכל רציתי לבדוק", הבחור ענה: "לא על זה אני בוכה, אלא שזה הנשיקה הראשונה שקיבלתי מאז שאני זוכר את עצמי". כאן כבר פרץ המשגיח בבכי באומרו: "כעת אני כבר מבין, למה בחור כשרוני כל כך, ולא נחשב לבחור הטוב ביותר, בישיבה הטובה ביותר". גדולי ישראל כבר אמרו על כך: "**מְחִיָּה מֵתִים בְּמֵאֲמָרוֹ**", לפעמים עם אמירה אחת, אפשר פשוט להחיות מתים, איננו יכולים לתאר לעצמנו, כמה משפיעה כל מחמאה, וזה בדוק ומנוסה, אף פעם ולאף אחד זה לא מיותר. (מעובד מתוך 'ווי העמודים')

מנויים לקבלת העלון חנם ב-email מידי שבוע, שלח את כתובתך אל PnineEH@gmail.com	הקדשת העלון נתן להקדיש את העלון לעילוי נשמת, לרפואה שלמה, להצלחה, זוג הגון, תזרה בתשובה וכו' - נא לפנות לליאור בטל" 052-7652084 כתבת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבשם 26 ת.ד. 83375 מבשרת ציון. מקוד 9076926	לשאלות בהלכה נא לפנות לרב אליהו חיים פנחס בטל" 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)
2/4	פניני עין חמד פרשת דברים ט' באב תשע"ה גיליון 699	

האדמו"ר הרב אשר (השני) פרלוב מסטולין זצ"ל הידועו בכינויו 'האדמו"ר הצעיר'- נולד ב-ב' תמוז ה'תקפ"ז (1827). עוד מילדותו ניכר בשקדנותו ובגדלותו וגדל על ברכי אביו. בעל רוח-הקודש. הרב הקדוש ר' ישראל מרוז'ין העיד עליו, כי אליהו הנביא הולך עימו. סיגף עצמו בתעניות ומיעט בשינה. דרכו הייתה להישען על שולחן גבוה כעין עמוד כל הלילה, ולא הניח עצמו על מיטתו, וכך למד והיה משיח עם האברכים אנ"ש שדבקו בו, ולפנות בוקר היה נרדם על עומדו, ושניים מהאברכים נטלו אותו בזרועותיו והשכיבו אותו במיטתו, ורגליו מוטות על הארץ, וכך היה מנמנם כשעתיים.

מילא את מקום אביו באדמורו"ת בקארלין לאחר פטירתו בשנת ה'תרל"ב (1872). סיפר הגה"צ ר' חיים מנדל זצ"ל, כי אחר הסתלקות אביו, אמר רבינו בזה הלשון: "מימי לא הוצאתי דבר שקר מפי, ובפרט בשנה אחר פטירת אבי בוודאי לא אשקר, תאמינו לי, כשאברך בא אלי ונותן לי את ידו, יודע אני בו, מה עשה מיום הוולדו ועד עתה". רבינו שימש באדמורו"ת שנה וארבעה חודשים בלבד. ביום הכיפורים האחרון אמר בניגון התפילה, כי במותו יהיה כפרה על העיר ואכן נפטר במגפה בדרהוביץ' ב-ט"ו באב ה'תרל"ג (1873). חי כ-46 שנים.

סבא (מצד אביו): האדמו"ר ר' אשר. **אביו:** האדמו"ר ר' אהרן השני (בעל 'בית אהרון'). **אימו:** מרת חווה. **נשותיו:** מרת חיה (בת מנחם נחום טברסקי ממקורב - זיווג ראשון), מרת שיינא צביה (בת מנחם נחום טברסקי ממקורב - אחות מרת חיה בזיווג שני), מרת שרה דבורה (בת ר' אלימלך שפירא זי"ע מגרודז'יסק- זיווג שלישי). **מרבותיו:** אביו, ר' אהרון. **בנו:** האדמו"ר ר' ישראל (המכונה הינוקא- כיוון שהיה כבן ארבע וחצי שנים בלבד בעת שאביו נפטר). **מלקוטי תורתו:** ניתן למצוא בספר 'בית אהרון' של אביו, מהנהגותיו מופיעים בספר הנהגות צדיקי קרלין, ובסידור 'בית אהרון וישראל'.

היה זה בתקופת הקנטוניסטים. ילדים יהודיים רבים נחטפו בהוראת הצאר הרוסי שביקש לקעקע את היהדות. ילדים אלו גויסו לפחות למשך 25 שנים ללא אפשרות לבקר בביתם. אחד הילדים, שנחטף, היה בגיל רך במיוחד. החוטפים לא ריחמו עליו ועל בני משפחתו. הוא נמסר ל'חינוך מיוחד', כדי להיות חייל נאמן של הוד מעלתו הצאר.

עם הזמן שכח הילד את עמו ואת אלוקיו וגם את בית אביו, ובבוא היום הפך לחייל מצטיין בצבא רוסי שהכל התפעלו מכישוריו, ועד מהרה טיפס דרגה אחר דרגה עד לצמרת הצבא הרוסי, ועל אף גילו הצעיר הוכתר בדרגת 'גנרל', עד שהיה לשם דבר ברחבי הצבא. יום אחד נתן בו עיניו מפקד הצבא, שנמנה על הרואים את פני הצאר והציע לו להפוך לחתנו. מה שכמובן מבטיח לו "חיים מאושרים", הרבה מאוד כסף, יוקרה, כוח וקשרים אולטימטיביים בצמרת הרוסית.

הקצין הצעיר לא ראה סיבה, שלא לקבל את ההצעה, ועד מהרה התפרסם דבר ה'שידוך' המזהיר. דבר יהדותו נשכח זה מזמן. יום החתונה מתקרב והולך, ולמפקדי הצבא הבכירים נמסר על האירוע הראשון, שפותח את שרשרת אירועי החתונה המדוברת. זה היה סוג של 'פורשפיל', שנחגג מספר לילות לפני החתונה, שבו עורך מפקד הצבא קבלת פנים לחבריו, אנשי סגל הפיקוד הבכיר, כולם גנרלים עטורי דרגות, מדליות ואותות הצטיינות, ובמהלכו יציג מפקד צבא רוסי את חתנו החדש.

הדמות המרכזית באירוע אמורה להיות כמובן החתן המיועד. בעוד הוא לובש את בגדי הגנרל שלו, מופיעה מולו דמות של יהודי עטור זקן. פניו של האיש האירו, והוא נופף באצבעו לעבר החתן-גנרל לאות אזהרה, ואמר: "דע לך, שאתה יהודי, אסור לך להתחתן עם בת מפקד הצבא, ואני גם לא אתן לך ללכת".

הדמות נעלמה, כשהיא מותירה אחריה את הקצין המום ומבולבל. מרוב פחד שלח את משרתו להודיע לחותנו המיועד, כי נתקף בכאבי בטן עזים ולמגינת ליבו לא יוכל להשתתף באירוע הצגתו בפני סגל הפיקוד. בלית ברירה בוטל האירוע, והאורחים התפזרו, כאשר הם מקבלים הזמנה לבוא למחרת.

הקצין שוב החל בהכנות לקראת האירוע, והנה שוב, היהודי בעל הפנים המאירות התייצב בפניו, ושוב מזהירו: "אתה לא הולך, לא אתן לך, אתה יהודי". כשהוא אחוז אימה שאל את האיש, שניצב מולו, מה הוא מציע לו לעשות. הרי הכל ממתנינים לו, והוא לא יוכל לדחות שוב את האירוע. אמרה לו הדמות כי עליו להימלט במהרה מהמקום, ולנסוע לקרלין, שם יפנה לרבי שגר במקום, וזה יורה לו מה לעשות וכיצד לפעול.

הגנרל שלאחר המפגש השני הבין, כי לא נותרה לו ברירה, אלא לבצע את ההוראות שקיבל, יצא מהבית, ועלה על סוסו ובאישון לילה נמלט מהעיר. שליחיו של מפקד הצבא שבאו לברר, מה קרה לחתן המתמהמה, מצאו את החדר ריק. הגנרל הצעיר דהר אלפי קילומטרים במרחבי רוסיה, עד שלאחר ימים ארוכים הגיע לקרלין. שם שאל על הרבין.

משב"קי הרבי ה'בית אהרון' מקרלין, דיווחו לו על אורח מזרז שהגיע, אדם לבוש מדי גנרל רוסי שמתעקש להיכנס, ולהפתעתם הרבי הורה להכניס את האיש, ומיד - אל בנו, שהיה ידוע כקדוש ופרוש שנתון תדיר בעולמות עליונים (רבינו). כאשר נכנס הגנרל לחדר כמעט פרוצה נשמתו. היה זה האיש אשר הופיע בחזיונו.

לתדהמתו, האיש שמולו חזר שוב על דבריו: "דע לך, כי יהודי אתה. נחטפת על ידי קלגסים ועליך לשוב לכור מחצבתך". עוד גילה לו, כי שמו עזריאל, ובשם זה יכונה מעתה. הגנרל נשאר בחצר הקודש בקרלין, שם התפרסם כחסיד מובהק שהקים משפחה חסידית, ואת סיפורו שמעולם לא הסתיר, הכירו כל באי חצר הקודש, ובהם יהודים מארץ ישראל שהגיעו לקרלין. (מעובד מ'לב ישראל')

מסופר שבעת שהותו של הרה"ק מרוז'ין זי"ע בקארלין, בעת נישואי בנו הרה"ק מסאדיגורא, עם בת הרה"ק בעל בית אהרון זי"ע הרבנית מרת מרים ע"ה, ישב הרבי מרוז'ין בחדר אחד, ורבינו עבר ליד החלון, ועדיין צעיר היה כבן שבע שנים, נענה הרבי מרוז'ין ואמר לאנשיו: "אתם חייבים לראות אותו, אליהו הנביא הולך איתו צעד אחר צעד".

האם חשים אנו את האובדן של הדבר העצום והגדול מכל? האם 'חיים' אנו את החיסרון? האם הכאב מקנן בליבנו כאותה תחושה לו חלילה היינו שומעים על אובדן אדם הקרוב לנו? להלן סיפור מופלא הממחיש כיצד עלינו לחוש ולהרגיש.

בתחילת שנות העשרים של חיי, עבדתי בתור מורה ומדריך באתר הקארוונים 'בת-חצור', שהיה ממוקם ליד גדרה. אתר שבו היו כ-700 קארוונים, שאיכלסו אלפי עולים חדשים מאתיופיה. היה זה זמן קצר לאחר "מבצע שלמה", מבצע שבו הובאו לארץ בערך 14,500 יהודים מאתיופיה.

ניכר היה עליהם, שהם יהודים. הם שמרו שבת, הכירו את רוב החגים, שמרו על מסורת יהודית באופן אדוק ושמרני, אך ברור היה, שלא הכול היה ידוע להם. במהלך הזמן גיליתי חסכים רבים בידע ההיסטורי והמסורתי שלהם.

חשבתי לעצמי, שאם לא אשים דגש על השלמת הפערים, הקליטה שלהם בארץ לעולם לא תהיה שלימה. לכן החלטתי, שאקדיש זמן ניכר בכל יום כדי ללמד על היהדות.

הגיע ראש חודש ניסן, והחלטתי להתחיל ללמד על חג הפסח. "היום ראש חודש ניסן. חודש בו אנו חוגגים את חג הפסח", פתחתי את השיעור. "פסח הוא אחד משלושת הרגלים. בפסח נהגו כל היהודים לעלות לירושלים לבית המקדש".

בשלב זה קפץ אחד התלמידים ושאל: "המורה, היית פעם בבית המקדש?" - "לא, זה היה ממש מזמן!". כששאלות אלו תכפו, הסברתי בבהירות: "בית-המקדש היה לפני שנים רבות".

קעת שאר התלמידים הצטרפו אליו, ושאלו בהמולה: "איך נראה בית המקדש?" - "תקשיבו, אין בית-המקדש! הוא נשרף! אני לא הייתי שם, אבא שלי לא היה שם, סבא שלי גם לא! חלפו שנים רבות...לצערנו אין בית מקדש!"

הרהרתי: מדוע הם כל כך מוטרדים מזה? ההמולה רק התגברה. הם התחילו לדבר ביניהם באמהרית, מתווכחים, מתרגמים, מסבירים, צועקים. כשצלצל הפעמון, הם אספו את חפציהם ורצו הביתה. יצאתי מבית הספר מותש לגמרי.

בבוקר שלמחרת, כשהגיע האוטובוס לתחנה שלי, ירדתי ממנו והתחלתי לצעד לכיוון שער בית הספר. השומר שעמד בשער שאל: "מה קורה פה היום? יש לך מושג?" - "למה?", שאלתי אותו: "מה קרה?"

הוא הצביע לכיוון פתח בית הספר. הייתה שם התקהלות לא קטנה של עולי אתיופיה מבוגרים, כנראה הוריהם של התלמידים שלי. ניגשתי אליהם, מנסה להבין מתוך מעט האמהרית, שידעתי, על מה כל הרעש.

כשהתקרבתי אליהם, השתרר שקט גמור. אחד המבוגרים שידע עברית ברמה טובה שאל אותי: "אתה המורה של

הילדים שלנו?" - "כן", עניתי. "הילדים חזרו אתמול הביתה, ואמרו שהמורה סיפר להם, שאין בית-המקדש בירושלים. מי יכול להגיד להם דבר כזה?", הוא הביט במבט כועס.

"אני אמרתי להם. דיברנו על בית המקדש וסיפרתי, שהוא נשרף לפני שנים רבות, ושהיום אין לנו בית-מקדש. על מה המהומה?" הוא הביט במבט לא מאמין. "מה? על מה אתה מדבר?"

האיש פנה לשאר חבריו, ותרגם בגמגום ובקול רועד את דברי. פתאם ההמולה התחדשה בטונים גבוהים יותר מאשר קודם. הנציג השתיק את השאר, ושוב פנה אליי. "אתה בטוח?" - "אם בית המקדש חרב?...!...השבת: ברור שאני בטוח!"... "איזו סיטואציה מוזרה", חשבתי לעצמי.

האיש שוב פנה לחבריו, ובטון דרמטי תרגם את דבריו. נראה היה, כי הובן המסר, אך כעת התחיל מחזה שונה: אישה אחת נפלה על האדמה, השניה פרצה בבכי קורע לב, גבר שעמד לידם הביט בי כלא מאמין, והם החלו לבכות בכי מר!

הילדים עמדו בצד, הביטו במתרחש במבוכה ניכרת. עמדתי מולם, והייתי המום. הרגשתי כאילו הבאתי אליהם בשורת איוב, שהייתה קשה מנשוא. כאילו בישרתי להם על מותו של אדם אהוב. עמדתי מול קבוצת יהודים, שממש התאבלו על חורבן בית המקדש שבירושלים!

לאחר מספר חודשים, שוב הגיע תשעה באב. הגעתי כמו בכל שנה לבית הכנסת, כולם כבר ישבו על הריצפה (כפי שנוהגים בבית האבלים), וחיכיתי לשמוע את מגילת איכה.

קריאת המגילה החלה, ופתאם קראתי את הפסוקים הראשונים: "אִיכָה יֹשְׁבֵה בְּדָד... הַיְתֵהּ כְּאֶלְמָנָה... כִּכּוֹ תִבְכֶּה בְּלַיְלָה, וְדַמְעָתָהּ עַל לְחִיָּה, אֵין לָהּ מְנַחֵם מִכָּל אֲהַבֶּיהָ, כָּל רְעִיָּה בְּגָדוּ בָּהּ, הָיָה לָהּ לְאִבִּים" (איכה א, א-ב).

לא יכלתי שלא להיזכר באותו ראש חודש ניסן. במבטם של הילדים הכועסים, בצעקות ההורים, בבכי של האימהות, בשקט האומלל של הגברים, בהלם שהשתרר לשמע בשורה כל כך קשה על חורבן הבית.

באותו רגע הבנתי. בדיוק כך, אנחנו אמורים להתאבל על המקדש בתשעה באב. כך אנו אמורים לבכות על אובדן האחדות והשלום בעולם כולו.

כך יש להצטער על היעלמות השכינה הקדושה מחיינו בארץ ישראל. כך צריך לכאב את חורבנו של המרכז הרוחני והתרבותי, שאיחד את כל העם סביבו.

מאז בכל שנה כשמגיע תשעה באב, אני חווה מחדש את המקרה ההוא, את אותם אנשים שמצד אחד אני לימדתי אותם על היהדות, אך מצד שני הם לימדו אותי שיעור משמעותי ביותר על יהדות עמוקה, יהדות שנמצאת מעל מושגי הזמן והמקום - יהדות אמיתית.

לע"נ

תנצב"ה

<p>הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל אסתר בת בלה ע"ה נעמי בת כותון ע"ה מרים בת בלה ע"ה צדיק חכם בן חזלה ז"ל שני בת אסתר ע"ה מסודי בת תביבה ע"ה יונה בן סעדה ז"ל ברכה בת מרדכי ע"ה יעקב בן נעמה ז"ל שרה בת מורברי רחל ע"ה אלון בן סעדה ז"ל</p>	<p>הרב שמואל בן שמחה דרוזי זצ"ל הרב יעקב בן מרגלית זצ"ל שמואל בן רבקה ז"ל משה בן רוזה ז"ל אביחי בן אסתר ז"ל נעמה בת גורג'יה ע"ה דוד בר חסיבה ז"ל רפאל בן אסתר ז"ל שמעון בן שמחה ז"ל ר' דב בן בנימין אלטר ז"ל אורה בת נעימה ע"ה שמעון בן חנה ז"ל גורג'יה בת נעימה ע"ה</p>
---	--

<p>הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל הרב מנחם בן ויקטוריה בצרי זצ"ל אביבה בת אירון ע"ה אברהם בן יונה ז"ל יצחק בן תביבה ז"ל אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל חי יזיז בן קלרה ז"ל יוסף בן סעדה ז"ל אסתר בת נעמי ע"ה יעקב בן סלימה ז"ל ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה מישא אסתר בת הדרה ע"ה אברהם בן דינה ז"ל</p>	<p>הרב שבתי בן אסתר איא טאון זצ"ל מאיר מורד בן שושנה ז"ל גאולה בת טובה ע"ה עמירם בן דבורה ז"ל ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל דב בן יצחק ז"ל סוליקה בת עישה ע"ה סלים בן פרחא ז"ל לטיף בן פרחא ז"ל דניאל רפאל בן חגית ז"ל יהודה בן סעידה ז"ל עפאת בת השמת ע"ה</p>
--	--